

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Južnoslovensko pozorište i drama II. Kolegij: Južnoslovensko pozorište i drama od XIX stolecā do danas.

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

JPID II

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

4

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Ispunjene predispitne obaveze. Kolokvijumi. Seminari-Semestralni pregled rada: JPID II

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti studijskog programa - odsjeka Gluma.

8. Trajanje / semestar:

1

6

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

4

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Akademija dramskih umjetnosti

11. Odsjek / Studijski program:

Gluma

12. Odgovorni nastavnik:

dr.sci. Maja Lasić, docent

13. E-mail nastavnika:

maja.lasic@untz.ba

14. Web stranica:

--

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Južnoslovensko pozorište i drama od XIX stoleća do danas.
- Pozorište i drama na južnoslovenskom prostoru do 1914. godine.
- Pozorišni život između dva svjetska rata.
- Od romantičarskog ka realističnom teatru.

16. Ishodi učenja:

Kompetencije - stupanj osposobljenosti:

Kompetentnost i osposobljenost za prezentiranje i tumačenje sadržaja iz sfere teatarskog života na južnoslovenskom prostoru od 1878.godine pa do početka Drugog svjetskog rata, 1941.godine, kao i kompetentnost i osposobljenost za prezentiranje i tumačenje sadržaja iz oblasti savremenog južnoslovenskog pozorišta i drame.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Modul 1: Pozorište i drama na južnoslovenskom prostoru do 1914.godine.

1. Branislav Nušić kao pozorišni poslenik. Nušić kao organizator pozorišta. Nušić kao upravnik pozorišta. Nušić kao kreator teatarske politike. Dramsko djelo Branislava Nušića. Sinteza komedije naravi i komedije situacije.

Uticao Gogolja. Verbalni humor.

2. Komedije Branislava Nušića. "Sumnjivo lice", "Gospođa ministrka", "DR", "Ožalošćena porodica", "Pokojnik".

3. Pozorišni život u BiH prije 1878.godine. Čitaonice. Diletantske družine. Dominantnost žanra-melodrama-vrste. Specifičnosti teatarskog života u Bosni i Hercegovini tokom XIX vijeka. Potreba za amaterskom scenom.

Objavljivanje prvih dramskih tekstova u Bosni i Hercegovini («Behar», «Gajret», «Vijenac». Putujuće družine iz Beograda, Zagreba i Beča u BiH.

4. Teatarski život u BiH za vrijeme austrougarske vladavine. Razvoj dramske književnosti. Svetozar Ćorović («Zulumčar»). Aleksa Šantić («Hasanaginica»). Hamid Šahinović Ekrem («Dva načelnika»).

Dramsko stvaralaštvo u hrvatskoj početkom XX stoljeća: Ivo Vojnović («Ekvinocij», «Dubrovačka trilogija»).

5. Razvoj slovenačke drame i pozorišta. Drama između realizma i simbolizma.

Ivan Cankar («Kralj na Betajnovi», «Lepa Vida»); Razvoj makedonskog pozorišta i drame. Začetnici pozorišne djelatnosti (Jordan Hadži Konstantinov Džinot, Vojdan Černodrinski, Marko Cepenkov). Vasilj Iljoski («Begalka»).

Semestralni pregled rada: Seminari. Kolokvijum.

Modul 2: Pozorišni život između dva svjetska rata.

6. Osobnosti pozorišnog života na južnoslovenskom prostoru u razdoblju između dva svjetska rata. Nacionalna pozorišta. Banovinska pozorišta. Gradska pozorišta.

Pozorišni život u Bosni i Hercegovini između dva rata. Osnivanje profesionalnih pozorišta u Sarajevu i Banjaluci.

7. Dramska književnost u BiH između dva rata. Borivoje Jeftić («Fra Jukićevo znamenje»). Isak Samokovlija («Hanka»). Ahmed Muradbegović («Na božijem putu»).

Značajne teatarske ličnosti u razdoblju između dva rata na južnoslovenskom prostoru: Mihajlo Isailović, Branko Gavella, Radomir – Raša Plaović, Dubravko Dujšin, Bojan Stupica. Pozorišna kritika između dva rata (idejne i estetske konfrontacije).

8. Miroslav Krleža kao jedna od najmarkantnijih pojava u južnoslovenskim teatarskim dešavanjima između dva rata. Krležin odnos prema dramskoj tradiciji. Odnos kritike i izvođenja Krležinih drama na sceni. Faze dramskog razvoja Miroslava Krleže-tematske i dramaturške osobnosti. Simbolistički elementi – odnos prema evropskom simbolizmu («Legende», «Maskerata», «Saloma»). Ekspresionističke drame – tematske paralele s evropskim ekspresionizmom («Kristofor Kolumbo», «Mikelandelo Buonaruti», «Kraljevo», «Adam i Eva»). Prelazno razdoblje Krležinog dramskog stvaralaštva - između ekspresionizma i realizma («Golgota», «Galicija» / «U logoru», «Vučjak». Tradicija građanske drame i uticaj Strindberga i Ibsena («Gospođa Glembajevi», «U agoniji», «Leda», Pokušaj sinteze («Aretej»).

Semestralni ispit: Seminari. Kolokvijumi.

Modul 3: Od romantičarskog ka realističnom teatru.

9. Južnoslovensko pozorište od 1918. do 1941. godine. Društvene okolnosti egzistiranja teatarskog ambijenta između dva svjetska rata. Teatarska politika. Normativno regulisanje pozorišnog života

Poetska drama i neoromantizam. Miloš Crnjanski («Maska»). Milan Ogizović («Hasanaginica»)

10. Ekspresionizam u drami između dva rata. Josip Kulundžić («Ponoć»). Mitsko i folklorno nasleđe (Momčilo Nastasijević («Kod večite slavine», «Gospodar Mladenova kćer»)

Prelaz iz romantičarskog u realistički teatar. Uticaj MHAT- a. Uloga Branka Gavele.

11. Pozorišna aktivnost za vrijeme Drugog svjetskog rata.

Modul 4: Savremeno pozorište i drama u južnoslovenskom ambijentu.

12. Savremeno pozorište u Bosni i Hercegovini. Teatarska aktivnost – osnivanje pozorišta u Tuzli, Zenici, Mostaru, Sarajevu («Kamerni teatar 55»). 13. Festivalski teatarski podsistem Bosne i Hercegovine (MESS, Brčko, Jajce, Zenica, Mostar).

14. Značajne ličnosti BH pozorišnog života (Josip Lešić, Radoslav Zoranović, Reihan Demirdžić).

15. Savremeno pozorište u Sloveniji, Hrvatskoj, Srbiji, Crnoj Gori i Makedoniji.

Semestralni završni ispit. Seminari. Usmeni ispit. Popravni ispiti I i II.

18. Metode učenja:

Nastavne metode:

- Predavanja.
- Seminari.
- Konsultacije.

Mentorski princip izvođenja:

Ineraktivna nastava na relaciji student-profesor.

Planiran i organiziran samostalni rad studenata pri izradi seminarskih radova uz redovne konsultacije.

Studenti su obavezni redovno dolaziti na predavanja. Kontinuirano se vodi evidencija prisustva studenata. U toku semestra student može opravdano izostati sa 10% fonda predavanja.

U slučaju da student ima više od 20% neopravdanih izostanaka od ukupnog broja predavanja u semestru, student nema pravo na potpis.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Djelimični, semestralni pregled rada.

Semestralni završni ispit-pregled rada.

Kolokvijumi.

Seminari.

Usmeni ispit.

Popravni ispit I i II.

Metode provjere znanja:

- Djelimični semestralni pregled rada.
- Semestralni završni ispit-pregled rada.
- Semestralni popravni ispiti I i II.

Provjera znanja studenata obavlja se:

Semestralni pregled rada - max 59 bodova

prisutnost na predavanjima i vježbama   11 bodova

aktivnost studenta u nastavnom procesu   12 bodova

teorija i seminarski radovi   36 bodova

Završni ispit - max 41 bodova

prisutnost na predavanjima i vježbama   5 bodova

aktivnost studenta u nastavnom procesu   6 bodova

teorija   30 bodova

20. Težinski faktor provjere:

OBAVEZE STUDENATA	BODOVI
prisutnost na predavanjima i vježbama	16%
aktivnost studenta u nastavnom procesu	18%
kolokvij teorija i seminarski radovi	36%
završni ispit teorija	30%

Konačna ocjena se formira u odnosu na ukupan broj postignutih bodova tokom semestra, tj. predisipitnih obaveza i samoga završnog ispita.

BODOVI	KONAČNA OCJENA
<53	pet (5); ne zadovoljava; F
54-63	šest (6); dovoljan; E
64-73	sedam (7); dobar; D
74-83	osam (8); vrlodobar; C
84-93	devet (9); izvanredan; B
94-100	deset (10); odličan; A

21. Osnovna literatura:

- Josip Lešić; Nušićev smijeh, Beograd, 1981.;
  - Branko Hećimović: Trinaest hrvatskih dramatičara, Zagreb, 1976.;
  - Gordana Muzaferija: Antologija bošnjačke drame, Sarajevo, 1986;
  - Srdjan Vukadinović: Branislav Nušić i bosanskohercegovački teatarski festivali, Brčko, 2009.
  - Zbornici: Savremena drama i pozorište u BiH, Hrvatskoj, Crnoj Gori, Sloveniji i Makedoniji, Novi Sad, 1986 - 1990.;
  - Srdjan Vukadinović: Miodrag Žalica na BH pozorišnim scenama, Brčko, 2006;
  - Srdjan Vukadinović: Susreti pozorišta BiH kroz vrijeme, Brčko, 2008;
  - Srdjan Vukadinović: Kazališne postavke djela Ive Brešana u BH teatarskom ambijentu, Brčko, 2009;
  - Srdjan Vukadinović: Inscenacije djela Dušana Kovačevića na BH profesionalnim teatarskim scenama, Brčko, 2009;
  - Srdjan Vukadinović: Festival M E S S i bosanskohercegovački teatri, Brčko, 2009;
  - Srdjan Vukadinović: Bosanskohercegovačka pozorišta na festivalu Sterijino pozorje, Brčko, 2009;
  - Srdjan Vukadinović: Meša Selimović na scenama južnoslovenskih teatarara, Brčko, 2010;
  - Srdjan Vukadinović: BITEF i južnoslovenski teatri, Brčko, 2010;
  - Srdjan Vukadinović: Teatarski festivali & Ivo Andrić, Niš-Podgorica-Tuzla, 2012.
- Preporuku i prioritet literature prema programima semestara modula i kolegija studija određuju nastavnici glavnog nastavno-naučnog predmeta JPID II.

22. Internet web reference:

---

23. U primjeni od akademske godine:

2023/24.

---

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

26.05.2023.
